

MİM - MULTİKULTURALİZM MOZAİKASI

İyul

İyulun 3-da Gürcüstan Müslümanları İdarəsinin nümayəndə heyəti Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzində (BBMM) olub.

Görüşdə BBMM-in icraçı direktoru Rəvan Həsənov iki ölkə arasında mövcud olan dostluq münasibətlərindən danışır. O, qonaqlara ölkəmizdəki etnik və mədəni müxtəliflik, birləşmeye iş anəsəti, multikulturalizm və tolerant mühit barədə məlumat verib. İcraçı direktor Azərbaycanda dini və məlli mənsubiyyətindən asılı olmayaraq hər kəsin bərabər hüquqlara malik olduğunu və sülh şəraitində dinc yanışı yaşadığını, insanların öz etiqadlarını, adət-ənənələrini sarbst şəkildə həyata keçirdiklərin vurğulayıb. O, bu nadir tolerantlıq mühitinin Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin müdrik və uzaqqorən rəhbərliyi ilə gündən-güne daha da gücləndiyini diqqətə çatdırıb.

Gürcüstan Müslümanları İdarəsinin nümayəndə heyəti BBMM-də

Rəvan Həsənov həmçinin qonaqlara BBMM-in fəaliyyəti haqqında məlumat verib.

Gürcüstan Müslümanları İdarəsinin Şərqi Gürcüstan üzrə müftisi Yasin Əliyev Gürcüstənə dövlət-din münasibətləri barədə məlumat verib. Digər sahələrdə olduğu kimi, dini sahədə də əməkdaşlığı hazır olduqlarını vurgulayan nümayəndə heyətinin üzvləri diniərəsi münasibətlər, tolerantlıq, multikulturalizm kimi mövzularda Azərbaycanın zəngin tacrübəsinin öyrənilməsinin önəmini vurğulayıblar.

Qeyd edək ki, Gürcüstan Müslümanları İdarəsinin şeyxi Ramin Igidov, idarənin Şərqi Gürcüstan üzrə müftisi Yasin Əliyev, Qərbi Gürcüstan üzrə müftisi Beglar Kamaşidze və katibi Oktay Əsəyev ölkəmizə Mənəvi Dəyərlərin Təbliği Fondu nun dəvəti ilə səfər ediblər.

Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzində ABŞ-in Kaliforniya ştatında yerləşən Sinay məbədinin üzvlərindən ibarət nümayəndə heyəti ilə görüş keçirilib.

Sinay məbədinin üzvlərindən ibarət nümayəndə heyəti ilə BBMM-da görüş

BBMM-in icraçı direktoru Rəvan Həsənov qonaqları salamlayaraq ölkəmizdəki multikultural mühit barədə məlumat verib, tolerantlığın və multikulturalizmin Azərbaycanda çox möhkəm təmal sütunlarının, zəngin tarixi ənənələrinin olduğunu qeyd edib. Ölkəmizdə əsrlərdən bəri müxtəlif dinlərə mənsub insanların qarşılıqlı anlaşması, məhribən qonşuluq və əmin-əmənilər şəraitində yaşıadıqlarını diqqətə çatdırıb. R.Həsənov bildirib ki, Azərbaycan dönyəvi dövlət olmasına baxmayaraq, dini konfessiyalar hər zaman dövlətin diqqət və qayğısı ilə əhatə olunub. Məscidlərlə yanşı kilsələr və sinaqoqlar da dövlət tərəfindən təmir və bərpa edilir, yenilər inşa olunur. Hər il dövlət başçısı tərəfindən dini konfessiyaların fəaliyyətinin dəstəklənməsi məqsədi ilə vəsait ayrırlar. Büttün bunlar bir dəha göstərir ki, tolerantlıq və multikulturalizm anənələri ölkəmizdə dövlət siyasetinin əsas istiqamətlərindən biridir, məhz bu anənələrin dəha geniş təbliği üçün Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən 2016-ci il ölkəmizdə "Multikulturalizm İli", 2017-ci il isə "İslam Hamrəyili İli" elan edilib və bu illər çərçivəsində BBMM müxtəlif dövlətlər qurumları, Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi və Qafqaz Məsələmləri İdarəsi ilə bir sırə birgə tədbirlər həyata keçirib. İcraçı direktor bu istiqamətdə Heydər Əliyev Fonduñun həyata keçirdiyi çoxşaxalı və geniş programlardan söz açıb.

Nümayəndə heyətinin üzvü Yomtovian Aysak Azərbaycan haqqında geniş məlumat malik olduğunu, multikultural və tolerant mühitin bütün ölkə ərazisində yüksək səviyyədə hökm sürdüyünü, müxtəlif mədəniyyət və dinlərin nümayandalarının, etnik azaqların harmoniyası, qırıqlıq hörmət şəraitində yaşıdlarını bildirib. Sinaqoqun üzvlərinin bir neçə dəfə Azərbaycana safla etdiklərini xatırladan Yomtovian Aysak onların Azərbaycandan çox yüksək təsəssüratlı geri döndüklerini bildirib, müxtəlifliyin geniş yayıldığı bir dönyada millətlərin və dinlərin birgə yaşamasını təsviq edən Azərbaycan mədəlinin öz unikallığını ilə seviləyin vurğulayıb. O, Azərbaycanın tolerantlıq və multikulturalizmin təsviqi istiqamətində oynadığı nümunəvi rolü xüsusi vurğulayaraq, ölkəmizdə qurulmuş six dostluq əlaqələrinə önmən verdiklərini bildirib. Eyni zamanda, ölkəmizdə müxtəlif dinlərin və xalqların dinc bircəyəşəyinin, eləcə də uzun əsrlərdən bəri Azərbaycanda mövcud olan yəhudisi icməsinə göstərilən diqqət və qayğıının yüksək səviyyədə olmasının böyük rəğbəti qorşulduğunu vurğulayıb.

Görüşün sonunda qonaqlara BBMM-in hədiyyələri təqdim edilib.

Avqust

Los-Ancelesdə fəaliyyət göstərən və İran yəhudilərinin ABŞ-də ən böyük sinaqoqu olan Nessah sinaqoqunda Azərbaycanın multikulturalizm və tolerantlıq ənənələrinə həsr olunmuş geniş tədbir keçirilib. Tədbirdə 800-dən çox yəhudü iştirak edib. Sinaqoqun davəti ilə Los-Anceles Konsulluq Korpusunun duayeni (sədri), Azərbaycanın Los-Ancelesdəki baş konsulu Nəsimi Ağayev çıxış edib.

Sinaqoqun baş rəvvini Devid Şofet Azərbaycan kimi multikulturalizm və tolerantlıq daşyollarına yüksək onanlı verən bir ölkə ilə yaxından tanış olmuşdan böyük şərəf hissi keçirirdiyini vurğulayıb. O, dünəndən baş verən dinlər-arası münasılərlər və müxtəlif ölkələrdə getdikcə artmaqda olan antisemitizm və iraqçılıq fonundan Azərbaycanda bütün xalqların, o cümlədən yəhudilərin azad və dinc şəraitdə birgə yaşamalarının, tam dini etiqad azadlığına malik olmalarının çox təqdirəlayıq hal olduğunu qeyd edərək, buna görə Azərbaycan xalqına və dövlətinə təşəkkürünü bildirib. Ravvin Şofet nə tarix boyu, nə də bu gün hər hansı antisemitizmin olmadığı Azərbaycanı bütün yəhudilərin dostu adlandırib.

Baş konsul N.Ağayev çıxışında Azərbaycanın yerəşdiyi mürakəkəb coğrafi məkan, müstəqillik tarixi, sosial-iqtisadi inkişafı, uğurlu xarici siyaseti, multikulturalizm və tolerantlıq ənənələri, eləcə də Azərbaycan yəhudilərinin tarixi barədə ətraflı məlumat verib.

O, xalqımızın əsrlərdən bəri yüksək səviyyəli toleranlıq mədəniyyəti yaradaraq inkişaf etdiridiyini bildirib. Multikulturalizmizin bir dövlət siyaseti kimi bu gün Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə böyük uğurla həyata keçirildiyini söyləyən diplomat Azərbaycan multikulturalizminin bütün dünyaya gözlə bir örnək olduğunu vurğulayıb.

Bundan başqa, N.Ağayev Azərbaycanla İsrail arasında müxtəlif sahələrdə uğurlu tərəfdəşləq əlaqələrinin qurulduğunu və bu əlaqələrin iləbil dəha da genişləndiriləcəkini bildirib.

Nessah sinaqoqunda Azərbaycanın multikulturalizm və tolerantlıq ənənələrinə həsr olunmuş geniş tədbir. Çıxış edir Azərbaycanın Los-Ancelesdəki baş konsulu Nəsimi Ağayev

Qeyd edək ki, Los-Anceles İran və İsraildən kənardır ən çox İran yəhudisinin yaşadığını şəhərdir. Burada 60 minədək İran yəhudisi yaşayır.

Sentyabr

Baki Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzində Yaponiyanın Keito Universitetinin bir qrup tələbəsi ilə görüş keçirilib. Mərkəzin icraçı direktoru Rəvan Həsənov yapon tələbələrlə görüşdə Azərbaycanın multikulturalizm modeli haqqında ətraflı məlumat verərək burada harmoniya və sülh şəraitində yaşayan coxsayılı milli azaqların ölkənin siyasi, iqtisadi və mədəni həyatında rollarından bəhs edib. Görüşdə həmçinin ölkənin dini mühiyi - burada yerləşən ibadətgahlar haqqında qonaqlara ətraflı məlumat verilib. Bundan əlavə, qeyd edilib ki, Azərbaycan öz multikulturalizm modelini artıq xaricə ixrac edir.

Yaponiyalı tələbələr BBMM tərəfindən onlara göstərilən diqqətə görə təşəkkür ediblər. Görüşün sonunda tələbələr Mərkəz tərəfindən naşr edilmiş

ingilis dilində "Azərbaycan multikulturalizmi" kitabı və xalqımızın mənəvi sərvəti olan "Kitabi-Dədə Qorqud" eposunun yapon dilində nəşr edilmiş nüsxələri təqdim olunub.

Yaponiyanın Keio Universitetinin tələbələri BBMM-in qonağı olub

BBMM-in Himayaçılər Şurasının sədri, Azərbaycan Dillər Universitetinin rektoru, Xalq yazıçısı, akademik Kamal Abdullayev Macaristan və Azərbaycanın elmi-madani əlaqələrinin dərinlaşmasında roluna görə Macaristannın "Zabit Xaçı" ali xidmət ordeni ilə təltif olunub.

Sentyabrın 13-də ordenin təqdimatı ilə bağlı universitetdə tədbir keçirilib.

Rektor Kamal Abdullayev Macaristannı Azərbaycandakı safirini Viktor Sederkenyi universitedə görkəmdən mammun olduğunu deyib, safirin universitet heyəti və tələbələr tərəfindən hər zaman isti münasibətlə qarşılanlığı qeyd edib. Rektor "Zabit Xaçı" ali ordeni ilə təltif olunmasının böyük şəraf olduğunu söyləyib və göstərdiyi diqqətə görə Macaristan Prezidentinə təşəkkürünü bildirib:

"Bu ordeni bütün kollektivimizə aid edirəm. Bu, hamımızın birgə görünüy işin nəticəsidir və ordenin təqdim olunmasında hər kəsin emayı, zəhməti var. Macar dili, adəbiyyatı, macarşünaslıq universitetimizin ən prioritet sahalarından biridir. Dillər Universitetinin Macaristan saflığını ilə çox maraqlı və perspektivli proqramları, layihələri var. Əminəm ki, hər iki ölkədə tələbələrimiz bir-biri ilə ənəsiyyət quracaq, akademik heyətimiz bu proqramlardan istifadə edəcək. Bugünkü görüş qarşılıqlı olaraq yeni imkanlar açır".

Səfir Viktor Sederkenyi laureati Macaristan Prezidentinin sərəncamına əsasən "Zabit Xaçı" ali xidmət ordeni ilə təltif etməkdən şəraf duyduğunu söyləyib. Akademik Kamal Abdullayev Azərbaycanın vətənpərvəri, müdrik insan, böyük alım və Macaristannın dostudur. Macaristana Azərbaycan arasında olan əlaqə strateji və dostluq xarakteri daşıyır. Bu, xalqlarımızın mənafəyinə yonalmış əməkdaşlığın bütün sahələrini ahata edir. Bizim siyasi münasibətlərimiz yüksək səviyyəyədədir, iqtisadi əməkdaşlığımız genişlənir, qarşılıqlı mədəni proqramları müxtəlif rüngarangındır. Yüzlərlə azərbaycanlı tələbə bu gün Macaristanda təqədüm proqramları çərçivəsində təhsil alır.

Onu da qeyd etmək lazımdır ki, azərbaycanlı tələbələr məhz belə nüfuzlu universitetdə macar dilini öyrənməyə müvəffəq olurlar. Qarşılıqlı dəstək və anlaşmanın səviyyəyədə inkişaf etdirilməsi əlaqələri yaranan və qoruyub saxlayan insanların amayı nəticəsində mümkün olub. Bu cür insanlar böyük diqqətə layiqdir. Akademik Kamal Abdullayev də hamıñ Azərbaycan vətənpərvəri sırasına da xildird. Onun iki ölkə arasında əlaqələrin inkişafına töhfə verməsi Macaristannın hökuməti tərəfindən diqqətə qarşlanır. Kamal Abdullayevin universitetə rəhbərlik etdiyi vaxtdan əlaqələrimiz daha da möhkəmlənib və genişlənib. O, yüksək səviyyəli əlaqələrimizin müxtəlif yollarla inkişafına töhfələr verib. Eyni zamanda, macar dilinin Azərbaycanda tədrisini dəstəkləməkla, Macar Dili Mərkəzinin Dillər Universitetində saflığında başlamasında, safirliklə mərkəz arasında işğūzar əlaqələrin inkişafında, çoxsaylı birgə layihələrimizin həyata keçirilməsində böyük rol oynayıb".

Sonra səfir Macaristan Prezidenti Yanoş Aderin sərəncamına əsasən Macaristannın "Zabit Xaçı" ali xidmət ordenini ADU-nun rektoru Kamal Abdullayevə təqdim edib.

Sentyabrın 14-də Azərbaycan Dillər Universitetində (ADU) "Multikulturalizm giriş" dörsliyinin təqdimatı keçirilib.

Tədbiri giriş sözü ilə açan universitetin rektoru, Xalq yazıçısı, akademik Kamal Abdullayev ölkəmizdəki tolerant mühitdən, Azərbaycan multikulturalizmindən bəhs edib. O bildirib ki, Azərbaycanda ister millətlərarası və dirlər arası münasibətlər, isterdən tərkibdən əsrlər boyu təşəkkül tapmış ənənələr mövcuddur: "Multikultural əhvali-ruhiyyə və multikultural dövrlərlə qayğıxəs münasibətlərə baxıb. Azərbaycan xalqına xas olan keyfiyyətdir. Əsası Ümummilli Lider Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan multikulturalizm siyasəti Prezident İlham Əliyev tərəfindən dəha da möhkəmləndirildi və hazırda uğurla davam etdirilir. Dövlətimizin başçısının müvafiq Sərəncamı ilə 2016-ci ilin Azərbaycanda "Multikulturalizm İli" elan edilməsi isə ölkəmizdə bu məsələyə olan xüsusi diqqətin təzahürür".

Akademik Kamal Abdullayev daha sonra bunları deyib: "Azərbaycana gələn xarici qonaqlar və turistlər ölkəmizdəki tolerancı mühitini, dövlətimizin apardığı multikulturalizm siyasasının yüksək dəyərləndirirlər. Azərbaycan multikulturalizminin müasir dövründə təntənəsinə xarici vatandaşlar heynənləq qarşılayırlar. Bu sahədə Baki Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin fəaliyyətini xüsusi qeyd etmək lazımdır. Mərkəz yaradıldığı gündən Prezident İlham Əliyevin qarşısında hədəf kimi qoymuşdur Azərbaycan multikulturalizminin dünayda təndil olmasının, beynəlxalq arenada təhlükəsi və təsviqi ilə bağlı mühüm layihələr həyata keçirir. Mərkəzin önəmliliyi layihələrindən biri də mütəmədi olaraq ildə iki dəfə təşkil edilən Beynəlxalq Multikulturalizm Yay və Qiş məktəbləridir. Dəyərləri ananaya çevrilmiş bu məktəblərin nəticəsi olaraq xaricda Azərbaycanın gənc dostlarının və onların yaxın çevreasinin timsalında ölkəmizin haqqını dəstəkləyən intellektual gənclərdən ibarət ünsiyyət platforması - "Azərbaycanın Gənc Dostları Klubu" formalılaşdır. Bunun nəticəsidir ki, Yay və Qiş məktəblərinin iştirakçıları arasında səmimi münasibətlər qurulur, onlar mütəmədi olaraq ölkəmizin multikulturalizm modeli haqqında məlumatlandırılırlar. BBMM-in "Azərbaycan multikulturalizmi" fənninin yerli və xarici ölkə universitetlərində tədrisi layihəsi uğurla davam edir. Layihə çərçivəsində dünayın 21 aparıcı universitetində "Azərbaycan multikulturalizmi" fənni magistratura pilləsində tədris olunur".

"Multikulturalizmə giriş" kitabının ADU-da təqdimati. Çıxış edir universitetin rektoru, Xalq yazarı, akademik Kamal Abdullayev

Diqqətənən qeyd olunmalıdır ki, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin tövsiyəsi və Təhsil nazirinin müvafiq əmri ilə 2019-2020-ci tədris ilindən etibarən ölkəmizin bütün ali təhsil məktəblərinin bəkalavr səviyyələrində "Multikulturalizmə giriş" asas fənn kimi tədris ediləcək. Bu məqsədə Baki Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi tərəfindən fənni tədris edəcək müəllimlərin bilik səviyyə-

lərini artırmaq üçün sentyabrın 2-dən 13-dək hazırlıq təreninqi təşkil olunub. Treninqdə yəzəndən çox müəllim istirak edib.

Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi, Mənəvi Dəyərlərin Təbliği Fondu və Baki Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin birgə layihəsi olan "Multikulturalizmə giriş" dərsliyi naşr edilib. Kitabın elmi redaktoru və "Ön söz"ün müəllifi Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının rəhbəri akademik Ramiz Mehdiyevdir. Dörd bölmədən ibarət kitabın 1-ci bölməsində "Multikulturalizmə giriş" fənninin predmetindən və əhəmiyyətindən bəhs edilib. Digər bölmələrdə isə dini, etnik müxtəliflik və multikulturalizm mövzularına geniş yer verilib.

Tədbirdə çıxış edən Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının Millətlərətəri münasibətlər, multikulturalizm və dini məsələlər şöbəsinin müdürü professor Etibar Nəcafov deyib: "Ölkələrin elm, təhsil, mədəniyyət, iqtisadi, siyasi, sahiyyə və digər sahələrdəki nüfuzlu mühafizə göstəricilər vasitəsilə müəyyənləşdirilir. Bu göstəricilərlə ölkələrin müvafiq saha üzrə yeri müyyən olunur. Multikulturalizm sahəsində də müyyən göstəricilər var. Multikulturalizm ölkənin inkişafının mühüm bir sahəsinə eks etdirir ki, bu da ilk növbədə etnik-mədəni müxtəlifliklərin qorunmasıdır. Etnik-mədəni müxtəlifliklərin qorunması əhəmiyyəti olandan ibarətdir ki, bu, ilk növbədə cəmiyyətdə integrasiya proseslərinə sabab olur və şərait yaradır. Multikulturalizm sahəsində ölkələrin inkişaf səviyyəsini müyyən etmek digər sahələrlə müqayisədə bir qədər çatdırır. Çünki bəzi ətisənlər olunmaqla buna dair asaslı şəkildə göstəricilər tətbiq edilməyib. 2015-ci iləndə ölkəmizin ali təhsil müəssisələrində, BBMM xətti ilə isə xarici ölkələrin ali məktəblərində "Azərbaycan multikulturalizmi" fənninin tədris olunması dövlətimiz tərəfindən bu siyasetin mühüm təzahürüdür. Fənnin tədrisi təkcə idraklı xarakter daşıdır, bunun çox böyük siyasi, praktik əhəmiyyəti var. Bu istiqamətdə tədris tələbələri multikulturalizmə bağlı məlumatlandırmaqla yanğı, cəmiyyətdəki integrasiya proseslərinə də müsbət təsir olmasına böyük əhəmiyyət dəsəyir".

Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Mübariz Qurbanlı multikultural, tolerancı dəyərlərimizin öyrənilməsində "Azərbaycan multikulturalizmi" fənninin tədris olunmasının vacibliyini qeyd edib, bu sahədə "Multikulturalizmə giriş" dərsliyinin mükməmməl hazırlanlığını diqqətən qatdırıb. Azərbaycanın dövlət-dən modelinən bəğən bütün dünyaya ölkələri üçün örnək olduğunu vurğulayan komita sadri bildirib ki, hazırda müsəlman ölkələrində bu təcrübə genis şəkildə öyrənilir: "Müasir dövdə multikulturalizmin təbliği, təsviqi çox vacibdir. Ölkəmizdəki tolerancı mühit, Azərbaycanın multikulturalizm modeli dünya ölkələrində çox müsbət qarşılıqların var tədqiq olunur. Bizi beynəlxalq tədbirlərdə bunun şəhidi oluruz".

Təhsil Nazirliyinin Beynəlxalq əməkdaşlıq şöbəsinin müdürü Nicat Məmmədli, Mənəvi Dəyərlərin Təbliği Fonduñun icraçı direktoru Mehman İsmayılov, Baki Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin icraçı direktoru Rəvan Ha-

sənov, Azərbaycan Texnologiya Universitetinin müəllimi Əyyub Kərimov və trening iştirakçısı, ADU-nun müəllimi Jala Əsədova çıxış edərək Azərbaycan multikulturalizmi modelinin öyrənilməsində, milli-mənəvi dəyərlərimizin təbliğində "Multikulturalizma giriş" dərslərinin və "Azərbaycan multikulturalizm" fənninin əhəmiyyətindən söz açıblar.

Tədbir çərçivəsində ölkənin müxtalif universitetlərindən treningdə iştirak etmiş 100-dən çox müəllimə sertifikat verilib.

Bakıda "Qız qalası. Qadın olmaq" Beynəlxalq Müasir İncasənat Festivalı keçirilib. Festivalda bir qrup rəssam, kurator, elaca da Avropa ölkələri və Şərqi Tərəfdaşlığı bölgəsindən olan incasənat nümayəndələri iştirak ediblər. Festival çərçivəsində Baki Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin təşkilatçılığı ilə Quba şəhərinə mədəni, multikultural tur-səfər həyata keçirilib. Səfər zamanı qonaqlar Qırmızı Qəsəbədə, Quba Xalçaçılıq Muzeiyində və rayonun bir sırada gərməli yerlərində olublar.

"Qız qalası. Qadın olmaq" Beynəlxalq Müasir İncasənat Festivalının iştirakçıları Qubada

Quba şəhəri Azərbaycan multikulturalizminin və məllətlərəsi tolerantlığın gözəl bir nümunəsidir. Şəhərdəki Qırmızı Qəsəbəya səfər bunu tədbir iştirakçıları üçün bir dəha təsdiqləyib. Səfər zamanı Dağ Yəhudiləri icmasının rəhbəri Milix Yevdayev və BBMM-in icraçı direktoru Rəvan Həsənov qonaqları icma hayatının keçidiyi əsas yerlərlə tanış ediblər. Onlar dağ yəhudilərinin Azərbaycanda məskunlaşmasının tarixindən və yaşam tarzından da söz açıblar.

Bakıda yəhudilərin Azərbaycandakı fəaliyyətinə həsr edilən "Tolerant Azərbaycan" konfransı keçirilib. Tədbirdə dini konfessiyalar və ictimaiyyət nümayəndələri iştirak edib.

Konfransda çıxış edən Mənəvi Dəyərlərin Təbliği Fonduunun icraçı direktoru Mehman İsmayılov bildirib ki, fond sadəcə müsəlman icmalarının deyil, əlkədə fəaliyyət göstərən qeyri-müsəlman dini icmalarının mənəvi dəyərlərinin tanidılması istiqamətində fəaliyyət göstərir: "Ölkəmizdə yaşayış dini icmalar da Azərbaycan dövlətçiliyinin qorunmasına yaxından iştirak edirlər. Azərbaycan da bütün dini icmaları, onların mənəvi dəyərlərinin inkişafını dəstaklayır".

"Tolerant Azərbaycan" konfransından görüntü

Dağ Yəhudiləri dini icmasının sadri Milix Yevdayev bildirib ki, yəhudilər Azərbaycanda həmisi sülh, tolerantlıq şəraitində yaşayırlar: "Burada yaşayış yəhudilər bütün dünyaya yayılmışlar da, heç vaxt Azərbaycanla əlaqələri kəsməyiblər. Biz həmisi qardaş kimi yaşışmışq, bundan sonra da bu cür yaşayacaqıq". İcma başçısı bildirib ki, sentyabrın 28-də Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı, yəhudi əsilli Albert Aqarunovun xatirəsinə həsr olunmuş beynəlxalq karate yarışları keçiriləcək: "Albert Aqarunovun küçəsinin başlanğıcında ona heykəl qoyulub. Düşünürəm ki, o heykəlin adının daşıyıcısı Albert Aqarunov olsa da, bu, bütün şəhidlərimizə və qəhrəmanlarımıza həsr olunub. Biz Azərbaycanın xoş gününə daima sevinib, pis günlərində birgə olmuşuq".

Tədbirdə dağ yəhudilərinin fəaliyyətinə həsr olunmuş film nümayiş etdirilib.

Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədr müavini Gündüz İsləmov qeyd edib ki, Azərbaycan dövlətinin uğurlarında xalqımızın tərkib hissəsi olan yəhudilərin də böyük xidmətləri var: "Biz yəhudilərlə bu torpağın tək-

cə havasını, suyunu yox, həm də taleyini paylaştıq. Bu, minillərdir davam edir, əbadiyyatə qədər belə olacağına inanırıam".

Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin sədr müavini Fuad Nurullayev Azərbaycanda yaşayan bütün xalqların ölkənin güclü və sarvəti olduğunu vurgulayıb.

Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin icraçı direktoru Rəvan Həsənov bildirib ki, yəhudilərin Cənubi Qafqaza galması təxminən 2300 il avvalə edildi: "Yəhudilərlə azərbaycanlılar daima xoş və pis günlərdə bir yerde olublar. Tarixin müxtəlif mərhələlərində yəhudilər Azərbaycan dövlətində də, camiyatında də təmsil olublar. Azərbaycan yəhudi məktəbinin, mədəniyyət markəzinin açılması, dini ibadətgahların, sınaqoqların tamir olunması, yenilərinin tikilməsi və dinin tabliğinin sərbəst olmasına Azərbaycan dövlətinin həyata keçirdiyi siyasetin əsas təməllərindən biridir".

Sentyabrın 28-29-da Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin Drezden filialının təşkilatlılığı ilə Pirna və Drezden universitetlərində silsila tədbirlər keçirilib.

Drezden Universitetindəki tədbirdən görüntü.
Çıxış edir professor Eva-Maria Aux

Pirna Universitetinin dəvəti ilə gerçəkləşən görüşdə BBMM-in Drezden filialının rəhbəri Birgit Vaysgerber "Cənubi Qafqazda almanların maskunlaşması" mövzusunda mühəzirə oxuyub. Bir saatlıq mühəzirə zamanı B.Vaysgerber cari ilin may ayında Azərbaycana olan sefərinin detalları, eləcə Gəncə və Göygöl şəhərlərində aparıldığı araşdırılmaların nticələri haqqda da məlumat verib. Çıxışında o, almanların Azərbaycanda məskunlaşmasının ölkənin iqtisadi, sosial və mədəni inkişafındakı rolu ilə yanğı, multikultural ənənələrinə təsiri mövzusuna da toxunub. Tədbir iştirakçıları Azərbaycanda bugünkü

multikultural və tolerant mühit, eləcə də müxtəlif dini qurumlara dövlət dəstəyi ilə bağlı məqamlarla maraqlanıblar.

XXIX Mədəniyyətlərarası Günler çərçivəsində Dresden Universitetində keçirilən tədbir işi "Naməlum Azərbaycan – Odlar Yurdu" adlanıb. Tədbirdən önce almanların Qafqazda məskunlaşması mövzusunda sərginin açılış olub. Sərgidən sonra Berlin Humboldt Universitetinin Azərbaycan tarixi kafedrasının müdürü professor Eva-Maria Aux Azərbaycanın multikultural keçmişsi və bugündən bəhs edən mühəzirə söyləyib. İki saatlıq mühəzirəsində professor Aux diqqəti keçmişdə və müasir dövrdəki müraciəti prosesləri arasında paralellərə yönəldib. Daha sonra o, Azərbaycanda alman yaşayış məntəqələrinin son iki əsrəki inkişafı mövzusuna toxunub. Tədbir iştirakçıları Azərbaycan və Almaniya tarixinin az bilinən məqamları haqqda çıxış maraqla dinləyiblər.